

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2025»
XIX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2025»**

**PROCEEDINGS
of the XX International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2025»**

**2025
Астана**

УДК 001(06)
ББК 72я631
F96

**«GYLYM JÁNE BILIM – 2025» студенттер мен жас ғалымдардың
XX Халықаралық ғылыми конференциясы = XX Международная
научная конференция студентов и молодых ученых «GYLYM JÁNE
BILIM – 2025» = The XX International Scientific Conference for
students and young scholars «GYLYM JÁNE BILIM – 2025». – Астана:
– 3813 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.**

ISBN 978-601-08-5373-7

**Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас
ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті
мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.**

**The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young
researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities. В сборник
вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по
актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.**

УДК 001(06)
ББК 72я431
F96

ISBN 978-601-08-5373-7

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2025

808. 24	Пулатов Шерзод Аббозович	Межэтнический диалог и переговорные процессы в полиэтничном Казахстане: институциональные практики и политико-правовые основы	3603
809. 25	Сатвалдиев А.Г.	Қазақстандық этносаясатта «жанубий қозғалыс» газетінің алар орны және түрлі кезеңдердегі мемлекеттік саясаттың оның контентіне әсері	3608
810. 26	Токенов А.С.	Социальный капитал и доверие в казахстанском обществе: к вопросу о влиянии этнической структуры	3613
811. 27	Узарова Л.М.	Особенности коммуникации в сфере этномедиации	3617
812. 28	Урстенова Д.Д.	30 лет АНК: новые возможности народной дипломатии	3622
813. 29	Хмелевский В.А.	Межкультурное многообразие и общая историческая память В республике Казахстан	3627
814. 30	Чжан Цзинкай	«Цветные революции» в эпоху интернета (особенности противостояния в странах СНГ)	3630

6 – СЕКЦИЯ
ФИЛОЛОГИЯНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ФИЛОЛОГИИ

**6.1 ҰЛТТЫҚ ӘДЕБИЕТТАНУДЫҢ ЖАҢА ҮРДІСТЕРІ МЕН ДАМУ БАҒЫТТАРЫ
НОВЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЯ**

815.	Абдулла А. К.	Абай мұрасындағы сакралды ұғымдар	3610
816.	Алаудин Н. Ә.	Нәзира Бердалы поэзиясындағы фольклорлық үрдістер	3614
817.	Амантай Н., Қапсихқызы Д.	«Ескендір» поэмасындағы уақыт пен мәңгілік мәселесі: Абайдың философиялық концепциялары	3618
818.	Ахметбекова Т. У.	Б.Майлин мен А.Чехов әңгімелеріндегі сарказм	3622
819.	Байдуллаева Ж.К.	Қазіргі қазақ прозасындағы мистика жанры	3626
820.	Ғалымжанова З. Т.	Мемуарлық романдардағы тәрбие құндылығы	3629
821.	Дәуренбек А. Ж.	Тұрсын Жұртбайдың «Бесіңді түзе!..» еңбегі: Мұхтар Әуезовтің шығармашылық тағдыры және көркемдік шындық	3632
822.	Ергеш А. М.	Қабдыкәрім Ыдырысов поэзиясындағы интертекст және оның поэтикалық мәні	3638
823.	Еркін А.	«Телқоңыр» және ұлттық болмыс	3641
824.	Жакупова С.С.	XX ғасыр басындағы қазақ әдебиетіндегі ескілікті сынау тенденциясы: Ш.Торайғыровтың «Базарбай молдаға» өлеңі	3644
825.	Жақсыбаева Н. Ж.	Білім берудегі жаңа технологияның тиімділігі	3645
826.	Төребаева А.О.	Жүрсін Ерман арнау өлеңдерінің көркемдік ерекшелігі	3650
827.	Тұрсын Қ. А.	Бейсембай Кенжебаев – аудармашы	3656
828.	Сұлтанбек Ә.	Орыс тілді қазақ жастарының сөз сапасы: түйіткілдер мен шешімдер	3659
829.	Қажетерова Ш. С.	Еркін өлеңдердегі көлеңке образы	3664
830.	Қуанышбаева Н.А.	Тайыр Жомартбаев шығармашылығындағы балалар әдебиетінің көркемдік-жанрлық сипаты және алаш кезеңіндегі білім беру ісіне ықпалы	3669
831.	Құлшар Б. М.	Сатирадағы есімдер жүйесі және олардың эстетикалық-семантикалық жүктемесі	3673
832.	Махмутова А. Қ.	Абай Құнанбайұлының қара сөздері және ұлттық әдебиеттанудың жаңа үрдістері: білім және руханият	3676
833.	Молдахан Е. М.	Tiktok, Instagram секілді әлеуметтік желілерді әдеби білім беруде қолдану тәсілдері	3679
834.	Томабаева А. Ғ.	Шәкәрім мен Қожа Хафиздің философиялық үндестігі	3683
835.	Түсіпбек М. К.	Мұхтар Әуезов пен Оноре де Бальзак шығармаларындағы сыншыл реализм	3688

		принциптері туралы	
836.	Сайфуллаева Б. Б.	Орта ғасыр түркі ойшылдарының мұрасы мен Абай шығармаларындағы көркемдік дәстүр сабақтастығы	3692
837.	Шагирова Д. Р.	Көлеңке архетипінің көркем трансформациясы: Достоевскийдің «Сыңар» повесі мен Төлен Әбдіктің «Парасат майданы» негізінде	3696

**6.2 ҚАЗАҚ ТІЛ БІЛІМІНІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКОЗНАНИЯ**

838.	Абденкул Д.С.	Үйлену салт өлеңдеріндегі лингвотанымдық сипат	3700
839.	Абдрахман А.Е.	«Ер Төстік» жырындағы ең басты гендерлік көріністер мен символдар	3704
840.	Амирова А.Б.	Мақал-мәтелдер әлеміндегі билік пен гендер: қазақ және ағылшын паремияларының салыстырмалы талдауы	3708
841.	Анарбекова А.Б.	Оқушылар сөйлеу тіліндегі терминдер қолданысы	3715
842.	Бөгетбаева А.Т.	Жаһанданудың мәдени таптаурындардың қалыптасуына әсері	3719
843.	Дәулетші Д.Р.	Жалпықолданыстағы сөздерді термин ретінде қолдануда жарыспалылық мәселесі (ақпараттық технологиялар саласы бойынша)	3723
844.	Ермекқызы А.	Интернет лексиканың қолданысы	3726
845.	Жаныбекқызы Б.	Ұлттық фильмдердегі тілдік ерекшеліктер және әсерлеуші құралдар (көркемдегіш құралдар)	3730
846.	Жарылхасын Б.Қ.	Мұхтар Мағауин шығармашылығындағы фразеологизмдердің мәні	3733
847.	Қуандықова И.Р.	Кірме сөздер: игерілуі және электронды коммуникация ортасындағы қолданысы	3736
848.	Қайыркен А.О.	Корпустық лингвистика: қазақ тілін оқытудағы инновациялық бағыт	3743
849.	Қанатқызы А.	Зейнолла Шүкіровтың шығармаларындағы кейіпкер тілі мен стилі	3747
850.	Қуаныш Ә.	Methodology for the development of students' emotional competence in the lesson of the kazakh language	3751
851.	Қыдырбай Н.А.	Қазақ тіліндегі жаңа сөздер мен терминдердің пайда болуы және оларды қалыптастыру мәселелері	3755
852.	Мадиярова Д.М.	Жастар тіліне әлеуметтік желінің әсері	3759
853.	Меліс А.Б.	«Жер-Ана» ұғымының мағыналық ерекшеліктері	3762
854.	Муратбаева Ж.К.	Қазіргі қазақ киносындағы тілдік ерекшеліктер (комедия жанры негізінде: «Таптым-ау сені»)	3766

855.	Муратова М.	І.Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасындағы мінез-құлық метафоралары	3769
856.	Мұхтарова Ф.С.	Қазақ және қырғыз тілдеріндегі тағамға қатысты этнофразеологизмдер	3772
857.	Нугман А.А.	Фразеологизмдердің лингво-мәдени өрісі	3775
858.	Онгарбаева А.О.	Қазақ және өзбек фразеологизмдеріндегі киелі сандардың ортақ белгілері	3777
859.	Оразалина А.А.	К.Оразалиннің тілдік тұлғасын тану мәселесі	3781
860.	Оралбай А.О.	Қазақ тілін әлеуметтік желілерге танымал ету үшін контент стратегиялары	3785
861.	Оспан М.Ж.	Қазақ халқының мақал-мәтелдеріндегі «Бақыт» концептісі	3790
862.	Өркенқызы А.	Постмодернистік мәтіннің байласымы мен тұтасымын барлау	3794
863.	Рзалиева Р.Ж.	Ғаламтордағы тұлғаны тілдік кемсіту: себебі мен салдары	3798
864.	Сәбитқызы Б.	Жанат Әскербекқызының шығармашылығындағы концептуалды метафора	3802
865.	Түйлебаева Қ.Б.	Хаос және контекст	3805
866.	Тұранов Ы.Ә.	Әлихан Бөкейханов шығармаларындағы антропонимдердің психолингвистикалық сипаты	3809
867.	Уәлібек А.А. Беласар І.Қ.	Қазақ фразеологизмдерінің гендерлік аспектісі	3812
868.	Ұланова Е.Д.	Т.Әбдікәкімовтің «Ажал даласындағы тас» өлеңіндегі сөздердің қолданылуының математикалық жиілігі	3816
869.	Халмурат Е.С.	Mangurtism – future tragedy	3819
870.	Шиктыбаева А.	Жасанды интеллект арқылы өтірік өлеңдер құрастыру	3821

6.3 ОРЫС ТІЛІ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯ РУССКИЙ ЯЗЫК И МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОММУНИКАЦИЯ

871.	Абдикадырова А.М., Аманджол А.Е., Беккалиқызы А.	Слово <i>хайп</i> и его производные	3825
872.	Амангелді А.Ж.	Слова-паразиты в речи современной молодежи	3828
873.	Аманшаева И.С., Мәлікова А.Н.	Слово прикол и его производные в молодежном сленге (на материале НКРЯ)	3832
874.	Дудко В.Н.	Языковые средства как механизм воздействия	3836
875.	Елубаева К.К.	Устойчивое выражение "24/7" в современной речи: аспекты значения	3841
876.	Жарлықасым Ж.К.	Синтаксические модели новостных заголовков в интернет-СМИ Казахстана	3844

877.	Жумабаева А.Б.	Лексикографический анализ лексемы «упрямство» в русском и казахском языках	3850
878.	Кеңес Н.С.	Жизненное кредо молодёжи Казахстана: лингвоаксиологический аспект	3853
879.	Қалихан А.А.	Специфика молодежной инвективной лексики (на материале соцсетей Tik Tok, Telegram)	3856
880.	Мазуркина У.А.	Фонетическая интерференция при обучении русскому языку как иностранному китайских студентов	3859
881.	Максимова Д.Г.	Научная VS народная этимология объектов Астаны (по материалам уличных интервью инстагида Мити Байназарова)	3862
882.	Серикова Д.М.	Специфика обучения аудированию в 9 классе	3865

**6.4 ОРЫС ӘДЕБИЕТІ: КӨРКЕМ МӘТІНДІ ТАЛДАУ ЖӘНЕ ТҮСІНДІРУ
РУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА: АНАЛИЗ И ИНТЕРПРЕТАЦИЯ
ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА**

883.	Абдрахманова Э.	Bakhyt Kairbekov: the problems of creativity	3869
884.	Ерболат Д.	Фольклор как мотивообразующий элемент в повести З. Наурызбай и Л. Калаус «Приключения Бату и его друзей»	3870
885.	Ибраимова С.	Мотив самопожертвования в прозе Л. Улицкой	3874
886.	Кенжетай Б.	Фольклорные образы и мотивы в цикле «Кудыкины горы» Н. Черновой	3876
887.	Курмангалиева Г.	Метафора «необретенный рай» в романе Бахыта Кенжеева «Младший брат»	3879
888.	Мухамадиева К.	Особенности реализации категории «автора» и «скриптора» в романе Т. Толстой «Кысь»	3881
889.	Надирхан В.	Быт и нравы русского помещного дворянства в изображении Н.И. Новикова, Д.И. Фонвизина, А.Н. Радищева	3884
890.	Онгар А.	Символика круга в романе «Круг пепла» Д. Накипова	3888
891.	Оразалина А.	Литературное наследие Рымгали Нургали: социальные и философские аспекты в произведениях писателя	3891
892.	Өсербайұлы С.	Қазақ романының қалыптасу кезеңдері және дамуы	3893
893.	Сарсенбай М.	Концепция детства в литературе: культурный и философский контексты	3897
894.	Сералимова С.	Исторический контекст и культурные традиции в творчестве тюркоязычных писателей	3900
895.	Тахауикызы Ж.	Тема Древнего Новгорода в исторических и художественных произведениях Н.М. Карамзина	3903
896.	Турабекова И.	Образ современной российской женщины в произведениях Дарьи Донцовой	3907

897.	Цындра А.	Фольклорно-мифологический контекст образа ведьмы в повести Н.В. Гоголя «Майская ночь, или Утопленница»	3912
------	-----------	--	------

6.5 АУДАРМА ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС МӘСЕЛЕЛЕРІ

ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА И МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

898.	Айтбаева А.М.	Особенности аудиовизуального перевода на примере фильма «Inception»	3918
899.	Акимбекова К.Ж.	Прагматический аспект перевода рассказов Оскара Уайльда	3920
900.	Алпамыс Т.М.	Intercultural Features of Modality Expression in English and Kazakh: Translation Challenges	3922
901.	Амангелдиева А.М.	Қазақ және ағылшын тілдеріндегі мақал-мәтелдегі кейбір соматизмдер аудармасы	3926
902.	Әбдірахман А.Қ.	Аудиовизуалды аудармада реалияларды беру ерекшеліктері	3928
903.	Бектлеуова А.С.	Тіл және әдеп: ұлттық ерекшеліктер мен аудармадағы ұстанымдар	3931
904.	Бультенова Д.Т.	Culinaronyms as culturally marked lexis: issues of equivalence in translation from Kazakh into English	3933
905.	Дулатова А.А., Кадырова Р.Р.	Ағылшын және қазақ тілдеріндегі фразеологизмдер мен мақал мәтелдердің ұқсастықтары мен айырмашылығы	3937
906.	Елибаева А.Т.	Лингвокультурные трансформации в аудиовизуальном переводе: анализ русской локализации фильма «Веном»	3941
907.	Жексемби Д.Д.	Аудармада қолданылатын цифрлық технологиялардың жетістіктері	3945
908.	Каткенова З.Д.	Childbirth celebration in Kazakh and English cultures	3950
909.	Қыдырбай Г.З.	Орта мектептерде ағылшын грамматикасын оқытуда коммуникативті әдістерді қолдану	3953
910.	Матыгулова А.Н.	Translation of documentary novels	3956
911.	Нығметулла К.Б.	Көркем әдебиет стилінің аудармасы: жасанды интеллект, машиналық аударма мен адам аудармасының салыстырмалы талдауы (Эрнест Хемингуэйдің «Килиманджаро – қарлы тау» әңгімесінің негізінде)	3959
912.	Райнбекова А.К.	«Жеті» санының ағылшын, орыс және қазақ тілдеріндегі фразеологиялық бірліктер мен аудармадағы көрінісі	3962
913.	Сейткенов К.Б.	Көркем мәтін тілі прагматикасын жеткізуде тіркесті бірліктердің аударылу ерекшеліктері	3966
914.	Сүндетова А.Н.	«Жаңбыр» концептісінің тілдік-танымдық сипаты және тіларалық берілуі (Э.Хемингуэйдің «Қош бол, майдан!» романы негізінде)	3972
915.	Утеулиева А.А.	Lexical-semantic types of non-verbal means and their translation	3978

**6.6 ШЕТЕЛ ФИЛОЛОГИЯСЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИНОСТРАННОЙ ФИЛОЛОГИИ**

916.	Айдарбекқызы М. Ермекқызы А.	Тілдердің жойылу қауіпі және қайта жаңғырту мүмкіндіктері	3983
917.	Асатова К.Т.	Semantic and Pragmatic Aspects of Anglicisms in Modern Kazakh	3986
918.	Аслялиева А.Ж.	Frequency and Functional-Semantic Analysis of Color-Denoting Adjectives in George Orwell's "Animal Farm"	3990
919.	Ахметбек Д.А.	Axiological characteristics of the biography of a virtual character	3996
920.	Байсұлтан А. Н.	Ағылшын көркем әдебиетіндегі бейвербалды қарым-қатынастың рөлі	3999
921.	Донбаева А. А.	Использование аутентичных текстовых материалов при обучении чтению в целях повышения мотивации к изучению иностранного языка	4003
922.	Жунусова А. К.	Ағылшын әдебиетіндегі «адамның оң мінезі» лексика-семантикалық өрісінің құрылымы	4008
923.	Кенесбаев А. С.	The language game in modern internet communication	4013
924.	Кенжебай А.Т.	Сравнение языка рекламы в английском и казахском языках	4015
925.	Сабилова Ж.Б.	Репрезентация концепта "семья" в англо-, казахоязычных публицистических дискурсах начала XXI века	4018
926.	Сериккалиева А. Ж.	Образность публицистического дискурса в новогодних речах: сравнительный анализ выступлений президента Казахстана и короля Великобритании	4020
927.	Тлемисова Ж. М.	Semantic analysis of the linguistic changes driven by generation Z's neologisms	4023
928.	Турсынбетова А. Н.	Балалар тіліндегі инновациялар мен олардың сөзжасамдық ерекшеліктері	4027
929.	Ундимисова А.Ж.	Английские пословицы и поговорки: их значение, употребление и русские эквиваленты	4030
930.	Хасенов И. Танабаев Т.	A brief overview of the origins and formation of the basic terms of electricity in English and Kazakh languages	4031
931.	Шандер Д.	The English language acquisition: why are you still unable to speak it?	4034

**6.7 ҚЫТАЙ ФИЛОЛОГИЯСЫ МЕН ЛЕКСИКОЛОГИЯСЫ: ЖАҢА
БАҒЫТТАР МЕН ӘДІСНАМАЛАР
КИТАЙСКАЯ ФИЛОЛОГИЯ И ЛЕКСИКОЛОГИЯ: НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ
И МЕТОДОЛОГИИ**

932.	Абдуллина А.Р.	Тіл мен мәдениеттің өзара байланысы және аудармадағы рөлі	4039
933.	Абдуразакова М. Д.	Ресми іс-қағаздардағы тұрақты тіркестер мен клишелердің аудару тәсілдері (қытай және	4043

		қазақ тілдерінің іскерлік құжаттары негізінде)	
934.	Асқар Н.	Лю Цысиннің “Үш Ғалам” (三体) ғылыми-фантастикалық роман трилогиясының стилистикалық ерекшеліктері	4046
935.	Дюсупжанова Ж.М.	Қытай фильмдерін қазақ тіліне аударудың ең танымал түрлері мен кең таралған әдістері	4049
936.	Кабышева А.Д.	Медициналық терминдерді қытай тілінен қазақ тіліне аудару мәселелері	4054
937.	Күшәнбек М.	Бақ-тағы қытай фразеологизмдерінің қазақ тіліне аударылу ерекшеліктері	4060
938.	Қалекенова Ж.Қ.	Мәдени революция кезеңіндегі әдебиеттің даму көрінісі	4065
939.	Майбас Ә.Т.	Қытай тілін шет тілі ретінде оқытудың бастауыш сатысындағы құрмалас сөйлемдердегі жалғаулықтардың оқыту мәселесі	4068
940.	Мамедова Р.В.	Сравнительный анализ китайских и казахских пословиц и фразеологизмов	4071
941.	Маметова А.М.	Медицина саласындағы кәсіби мәтіндерге лингвистикалық талдау	4076
942.	Мылтықбай Ж.А.	Қытай ауызекі сөйлеу стилінің қолдану аясы	4080
943.	Намазова Ж.Т.	Жасанды интеллект негізіндегі қытай тілін оқу: мүмкіндіктер мен шектеулер	4085
944.	Нұрлан Е.	Цянь Чжуншудың “Қоршалған қамал” романының көркемдік ерекшеліктері мен кейіпкерлер образы	4088
945.	Нұртай А.	«Өмір мен өлім мені қажытады» романында реинкарнация арқылы әлеуметтік жіктелуді бейнелеу	4093
946.	Сейлова А.А.	Влияние политической и культурной ситуации в Китае в период Тан на литературу	4097

**МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENTS**

**СЕКЦИЯ 7. ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ
ECONOMIC SCIENCES**

**Подсекция 7.1 ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫҢ АШЫҚТЫҒЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІ**

**ОТКРЫТОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ И ЕЕ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ
БЕЗОПАСНОСТЬ**

OPENNESS OF THE NATIONAL ECONOMY AND ITS ECONOMIC SECURITY

947.	Асылбаева Ж.Е.	Цифровизация в жилищном строительстве: преимущества и перспективы	4100
948.	Аудан Д.Т.	Өнеркәсіп кәсіпорынның тұрақты дамуының	4103

АҒЫЛШЫН ӘДЕБИЕТІНДЕГІ «АДАМНЫҢ ОҢ МІНЕЗІ» ЛЕКСИКА-СЕМАНТИКАЛЫҚ ӨРІСІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Жунусова Аружан Канатқызы

zhunusovaaruzhan444@gmail.com

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Филология факультеті, Шетел филологиясы: ағылшын тілі мамандығының 2 курс магистранты, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекшісі – ф.ғ.к. Кенжетаева Г.К.

Түйіндеме. Бұл мақалада адамның оң мінез қасиеттерін бейнелейтін лексика-семантикалық өрістердің (ЛСӨ) құрылымдық ұйымдастырылуы зерттелді. Маргарет Митчеллдің «*Gone with the wind*» романынан теріліп алынған лексикалық бірліктер негізінде «Мейірімділік, Жанашырлық және Адалдық» және «Күш, Ерлік және Табандылық» лексика-семантикалық өрістерінің өзегі, орталығы және шеткері аймағы анықталды. Талдау осы лексикалық ішкіжүйе ішіндегі жүйелік семантикалық байланыстарды анықтауға және оң тұлғалық қасиеттерді концептуализациялауды көрсететін сөздік құрамның иерархиялық ұйымдастырылуын айқындауға бағытталған. Зерттеу лексиканың құрылымдану принциптерін және адам тұлғасының белгілі бір лингвомәдени және мәтіндік кеңістіктегі лингвистикалық репрезентациясын түсінуге үлес қосады.

Түйін сөздер: лексика-семантикалық өріс, өріс құрылымы, өріс өзегі, орталық аймақ, шеткері аймақ, оң мінез қасиеттері.

Аннотация. В данной статье исследуется структурная организация лексико-семантических полей (ЛСП), репрезентирующих положительные черты характера человека. На основе отобранных лексических единиц из романа Маргарет Митчелл «*Gone with the Wind*» были определены ядро, центр и периферийная зона лексико-семантических полей «Милосердие, сострадание и преданность» и «Сила, мужество и стойкость». Анализ направлен на выявление системных семантических связей внутри данной лексической подсистемы и демонстрацию иерархической организации словарного состава, отражающего концептуализацию положительных личностных качеств. Исследование вносит вклад в понимание принципов структурирования лексики и лингвистической репрезентации человеческой личности в конкретном лингвокультурном и текстовом пространстве.

Ключевые слова: лексико-семантическое поле, структура поля, ядро, центр, периферия, положительные черты характера.

Abstract. This article explores the structural organization of lexical-semantic fields (LSF) representing positive character traits. Based on the selected lexical units from Margaret Mitchell's novel *Gone with the Wind*, the core, center, and peripheral zone of the lexical-semantic fields "Kindness, Compassion, and Morality" and "Strength, Courage, and Determination" have been identified. The analysis aims to identify systemic semantic connections within this lexical subsystem and to demonstrate the hierarchical organization of the vocabulary, reflecting the conceptualization of positive personal qualities. The study contributes to understanding the principles of lexical structuring and the linguistic representation of human personality within a specific linguocultural and textual space.

Keywords: lexical-semantic field, field structure, core, center, periphery, positive character traits.

Тіл – жүйе ретінде тек коммуникация құралы болып қана қоймай, сонымен қатар әлемді тану мен категориялау тәсілін бейнелейді, оның ішінде адамның күрделі және көпқырлы болмысын да көрсетеді. Мінез ерекшеліктерін атайтын лексика – қоғамның құндылықтық

бағдарларын және менталитет ерекшеліктерін бейнелейтін тілдік дүниетанымның маңызды фрагменті. Оң мінез қасиеттері, әдетте, әлеуметтік мақұлданған сапалармен және идеалдармен байланысты, бұл олардың зерттелуін мәдени кодтар мен этикалық нормаларды түсіну үшін ерекше маңызды етеді. Бұл зерттеудің өзектілігі бірнеше факторлармен негізделеді. Біріншіден, қазіргі лингвистиканың лексиканы жүйелік ұйымдастыруға және оны сипаттау әдістеріне деген үздіксіз қызығушылығымен, олардың ішінде лексика-семантикалық өріс теориясы орталық орындардың бірін алады; екіншіден, адамның, оның ішкі әлемі мен тұлғалық қасиеттерінің тілдік репрезентациясын зерттеудің когнитивтік лингвистика, психолінгвистика және лингвомәдениеттану үшін маңыздылығымен; үшіншіден, оң тұлғалық бағалаулар сияқты нақты семантикалық салалардың құрылымын егжей-тегжейлі талдау қажеттілігімен, бұл олардың тілдік көрінісіндегі әмбебап және ерекше белгілерді анықтауға мүмкіндік береді.

Негізгі бөлім. Лексика-семантикалық өріс (ЛСӨ) теориясы Й. Трир, В. Порциг, Г. Ипсен еңбектерінде пайда болып, көптеген отандық және шетелдік лингвистердің (З.К. Ахметжава, М. Оразов, Г. Хасанов, А.А. Уфимцева, Ю.Н. Караулов, Л.М. Васильев, Д.Н. Шмелев, Е. Курилович және т.б.) зерттеулерінде дамуын жалғастырды. ЛСӨ – бұл ортақ (интегралды) семантикалық компонентпен (мағына инварианты, архисема) біріктірілген және семантикалық туынды, синонимия, антонимия, гипер-гипонимия және т.б. қатынастармен байланысқан лексикалық бірліктер жиынтығы [1]. Лексиканы ЛСӨ тұрғысынан зерттеу сөздер арасындағы жасырын жүйелі байланыстарды анықтауға, тілдің белгілі бір ұғымдық саланы қалай «бөлетінін» көрсетуге мүмкіндік береді. Өрістік теорияның негізін қалаушылардың бірі Трирдің тұжырымдамасына сәйкес, семантикалық өріс – құрылымы қатаң ұйымдасқан лексемалар жүйесі, олар өзара байланысты сөздерден тұрады және тұтас мағыналық құрылым құрайды[2]. ЛСӨ теориясының негізгі қағидаларының бірі – оның құрылымдануы. Көптеген зерттеушілер өрістің өзегінен және шеткері аймақтан құрылымданатынын мойындайды. Осы зерттеуде біз А.А. Уфимцева ұсынған ЛСӨ құрылымдық моделіне сүйенеміз. Бұл модель өріс құрылымында үш негізгі аймақты ажыратады: өріс өзегі, орталық аймақ және шеткері аймақ [3]. Өрістің өзегін осы ұғымдық категорияның ең типтік, жиі қолданылатын және семантикалық тұрғыдан қарапайым өкілдері құрайды, ал шеткері аймағын мағыналық жағынан күрделірек, сирек қолданылатын, стилистикалық белгіленген, сондай-ақ бірнеше өрістің қиылысында орналасқан сөздерді қамтиды. Бұл модель ЛСӨ құрылымының бар екенін анықтаумен ғана шектелмей, оның компоненттері арасындағы иерархиялық қатынастарды бірліктердің семантикалық жақындығының әртүрлі деңгейлерін ескере отырып сипаттауға мүмкіндік береді. Г.Хасановтың пікірінше, лексика-семантикалық топтар кеңірек семантикалық өрістердің құрамдас бөлігі болып табылады, бұл тілдік жүйенің иерархиялық құрылымын көрсетеді. Бұл идея семантикалық өрістің тек лексикалық бірліктер жиынтығы ғана емес, сонымен қатар күрделі, динамикалық түрде ұйымдасқан құрылым екенін дәлелдейді[4].

Бұл зерттеуде оң мінез-құлық қасиеттерінің лексика-семантикалық өрістерін талдау бірнеше кезеңнен тұрды. Алдымен, *Gone with the Wind* романынан сын есімдер мен олармен байланысты бірліктер іріктелді. Әрі қарай, олардың интегралды және дифференциалды семалары анықталды. Лексикалық бірліктер гиперсемасына сәйкес өрістерге топтастырылып, А.А. Уфимцева моделіне сай құрылымдық аймақтарға бөлінді. Соңғы кезеңде өрістердің құрылымы талданып, олардың стилистикалық және контекстік ерекшеліктері қарастырылды.

Практикалық талдау барысында жоғарыда сипатталған әдістемені М. Митчеллдің «*Gone with wind*» романынан таңдалған, оң мінез-құлық қасиеттерін білдіретін лексикалық бірліктер корпусына қолдандық. Зерттеуде бөлінген негізгі интегралды семалар Intellectual ability (Ақыл-ой қабілеті), Emotional stability (Эмоциялық тұрақтылық), Sincerity (Шынайылық), Energy and dynamism (Энергия және жігер), Charm and sociability (Сүйкімділік және қарым-қатынасқа ұнамдылық), Loyalty and devotion (Адалдық және жанқиярлық), Modesty and restraint

(Кішіпейілділік және ұстамдылық) семаларын қамтиды. Бұл семалар *Gone with the Wind* романындағы негізгі оң сипаттарды біріктіріп, дәуірдің құндылықтар жүйесін бейнелейді. Анықталған интегралды семалар негізінде 10 лексика-семантикалық өріс (ЛСӨ) бөлінді. Осы мақала бөлімінде біз екі ең репрезентативті өрістің құрылымын егжей-тегжейлі қарастырамыз: «Мейірімділік, Жанашырлық және Адалдық» және «Күш, Батылдық және Табандылық», олардың өрістік ұйымдастырылуын А.А. Уфимцева моделіне сәйкес көрсетеміз.

ЛСӨ «Мейірімділік, Жанашырлық және Адалдық» (Kindness, Compassion, and Morality) Бұл өріс кейіпкерлердің сипаттамасындағы негізгі өрістердің бірі болып табылады және маңызды моральдық-этикалық құндылықтарды бейнелейді(1-сурет)..

Өріс өзегі (Гиперсема): *Kindness / Morality (Мейірімділік / Адалдық)*. Бұл жоғары деңгейдегі семантикалық компонент өрістегі барлық бірліктерді біріктіреді, басқаларға деген позитивті көзқарасты, адамгершілікті және моральдық нормаларға сәйкестікті көрсетеді.

Орталық: Өрістің орталық аймағына өзектік мағынаны барынша толық және тікелей білдіретін лексемалар кіреді: *Kind (Мейірімді), Good (Жақсы – «мейірімді, адамгершілікті» мағынасында), Gentle (Жұмсақ, нәзік), Charitable (Қайырымды), Merciful (Рақымды), Affectionate (Мейірімді, сүйіспеншілікке толы), Forgiving (Кешірімді), Sympathetic (Жанашыр), Tender (Жұмсақ, нәзік), Unselfish (Риясыз), Well-meaning (Ізгі ниетті), Kind of heart (Жүрегі мейірімді)*. Бұл бірліктер семантикалық тұрғыдан жақын, кейбір контекстерде өзара алмастырылуы мүмкін және позитивті, эмпатиялық қарым-қатынастың әртүрлі қырларын әрі ішкі моральдық қағидаларды ұстануды білдіреді.

Шеткері аймақ: Аталмыш ЛСӨ-нің шеткері аймағы кең және алуан түрлі, бұл мейірімділік пен адалдықтың көпқырлы көріністерін көрсетеді. Мұнда өзектік семаны қамтитын, бірақ оны модификациялайтын немесе ерекше қырынан көрсететін бірліктер кіреді: **Мейірімділіктің мінез-құлықтағы көрінісі:** *Comforting (Жұбатушы), Solicitous (Қамқор), Obliging (Көмек бергіш), Neighborly (Көршілес, достық қарым-қатынастағы)*. Бұл сөздер мейірімділіктен туындайтын нақты әрекеттерді немесе мінез-құлықты білдіреді. **Мейірімділікпен байланысты немесе оны қажет ететін қасиеттер:** *Tolerant (Төзімді), Patient (Сабырлы), Forbearing (Кешірімді)*. Аталған қасиеттер басқалармен қарым-қатынаста көрініс тауып, мейірімділік пен өзін-өзі ұстай білуді талап етеді. **Сыртқы немесе мінез-құлықтық корреляттар:** *Good-natured (Ақкөңіл), Sweet (Жылы жүзді), Soft (Жұмсақ)*. Бұл сөздер адамның ішкі қасиеттерін де, қарым-қатынастағы жағымды манерасын да сипаттай алады және көбінесе мейірімділікпен ассоциацияланады. **Тәрбиенің нәтижесі немесе жалпы моральдық бағалау:** *Nurtured (Тәрбиелі), Decent (Ізетті, тәрминті), Worthy (Қадірлі), Pure-minded (Таза ойлы)*. Мұнда әлеуметтік және моральдық стандарттарға сәйкестікке баса назар аударылады. **Жоғары бағалау, метафоралық мән:** *Sacred (Қасиетті), Godlike (Құдайға ұқсас)*. Бұл бірліктер адамгершілік қасиеттеріне деген шексіз таңданысты білдіреді. **Контекстуалды-символикалық мағына:** *White (Ақ)*. «*Gone with the wind*» романындағы және сол кезеңдегі американдық Оңтүстіктің мәдени контекстінде бұл лексема тазалық, асылдық және «дұрыстық» символикасын қамтиды, бұл моральдық ұстанымдармен тығыз байланысты.

«Күш, Ерлік және Табандылық» (Strength, Courage, and Determination) ЛСӨ-і қиындықтарға төтеп беру, қауіпті еңсеру, ерік-жігер мен ішкі қуатты көрсету қабілетін сипаттайтын лексикалық бірліктерді біріктіреді (1-сурет).

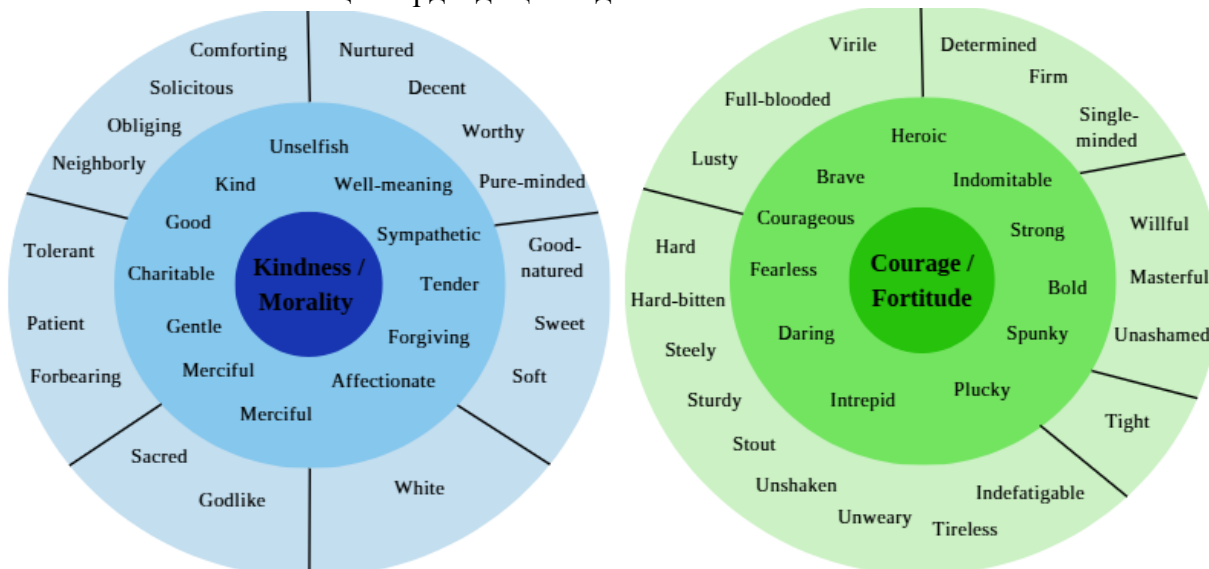
Өріс өзегі (Гиперсема): *Courage / Fortitude (Ерлік / Рух күші)*. Бұл архисема өрістің негізгі бағытын белгілейді – қорқынышты жеңу, батылдық таныту және ішкі беріктікке ие болу қабілеті.

Орталық: Орталық аймақ тікелей ерлік пен рух күшін білдіретін лексемалардан тұрады: *Brave (Ержүрек), Courageous (Батыл), Fearless (Қорықпайтын), Bold (Сөйлемсіз, батыл), Daring (Тәуекелшіл, қайсар), Intrepid (Қайсар, мойымайтын), Plucky (Жігерлі, қайсар), Sprunky (Жалынды, қайратты), Heroic (Қаһармандық)*. Сондай-ақ, *Strong (Күшті – мінез қуаты*

мағынасында) және *Indomitable* (*Мойымайтын*) сөздері ішкі күш пен берік мінезді тікелей сипаттайтын бірліктер ретінде орталыққа кіреді. Бұл сөздер бір-біріне синоним немесе мағыналық жағынан жақын, концептінің өзегін құрайды.

Шеткері аймақ: Бұл ЛСӨ-нің шеткері аймағы әртүрлі сипаттамалармен ерекшеленеді және күш пен ерлікке қатысты сапаларды, көріністерді немесе аспектілерді білдіретін лексемаларды қамтиды: **Табандылық пен беріктік:** *Determined* (*Табанды*), *Firm* (*Берік*), *Single-minded* (*Мақсатқа ұмтылған*). Бұл қасиеттер мақсатқа жетуде рух күшін көрсетудің маңызды компоненттері болып табылады. **Төзімділік пен шыдамдылық:** *Hard* (*Қатал, төзімді*), *Hard-bitten* (*Көндіккен*), *Steely* (*Болатмай берік*), *Sturdy* (*Мықты, берік*), *Stout* (*Қайратты, табанды*), *Unshaken* (*Тайсалмайтын*), *Unweary* (*Шаршамайтын*), *Tireless* (*Тынбайтын*), *Indefatigable* (*Шаршамайтын*). Аталған сөздер қиындықтарға төтеп беру, мойымау қабілетіне екпін береді. **Ерік-жігер мен өзін-өзі таныту:** *Willful* (*Өжеттік – «Gone with the wind» контекстінде көбінесе күшті, иілмейтін ерік мағынасында, бірақ кейде жағымсыз реңкі болуы мүмкін*), *Masterful* (*Білікшіл, білікті – күш пен шеберліктің үйлесімі*), *Unashamed* (*Ұялмайтын, сенімді*). **Физикалық немесе өмірлік күштің рух күші метафорасы ретінде:** *Virile* (*Еркектік, батыл*), *Full-blooded* (*Қайратты, өмірге құштар*), *Lusty* (*Қуатты, жігерлі, сергек*). **Жинақылық, беріктік:** *Tight* (*Жинақы, берік*).

Шеткері аймақтағы бірліктер өзектік мағынаның нақты жағдайларда қалай бейімделетінін, басқа қасиеттермен (табандылық, жігер, белсенділік) байланысын және қосымша мән-мағыналарға ие болатынын көрсетеді. Бұл ерекшеліктер роман мен оның кейіпкерлерінің контекстіне тән коннотацияларды да қамтиды.

1-сурет. «Мейірімділік, Жанашырлық және Адалдық» және «Күш, Ерлік және Табандылық» лексика-семантикалық өрістері

Қарастырылған «Мейірімділік, Жанашырлық және Адалдық» және «Күш, Ерлік және Табандылық» лексика-семантикалық өрістерімен қатар, М. Митчеллдің «*Gone with the wind*» романындағы лексикалық материалды талдау бірқатар басқа да өрістерді анықтауға және құрылымдауға мүмкіндік берді, олар оң сипат қасиеттерін білдіреді. Негізгі өрістерді қысқаша сипаттасақ:

ЛСӨ «Ақыл, Біліктілік және Тапқырлық»: Өріс өзегі: Даналық/Интеллект (*Wisdom/Intellect*). Орталық лексемалар: *Wise*, *Sensible*, *Shrewd*, *Brilliant*. Шеткері аймақ: Ақыл-ой қабілеттері (*Analytic*, *Farsighted*), олардың практикалық қолданылуы (*Resourceful*, *Efficient*,

Skilled, Businesslike), сондай-ақ интеллектуалды қызметке ықпал ететін қасиеттер (Attentive, Alertness).

ЛСӨ «Сүйкімділік және Қарым-қатынасқа бейімділік»: Өріс өзегі: Сүйкімділік/Қарым-қатынасқа ұнамдылық (Charm/Sociability). Орталық лексемалар: Charming, Amiable, Friendly, Gracious, Pleasant, Sociable. Шеткері аймақ: Жалпы тартымдылық (Adorable, Lovely), жағымды әсер тудыратын қасиеттер (Amusing, Vivacious, Graceful, Debonair, Light-hearted), және сөйлеу мәнері (Soft-spoken).

ЛСӨ «Сабырлылық және Өзін-өзі ұстау»: Өріс өзегі: Сабыр/Салқынқандылық (Calmness/Composure). Орталық лексемалар: Cool, Calm spirit, Placid, Sedate, Unruffled. Шеткері аймақ: Сабырлылықты қамтамасыз ететін қасиеттер (Mild, Patient, Sober), сыртқы көріністер немесе өзін-өзі ұстау нәтижелері (Poised, Always-at-ease, Secure).

ЛСӨ «Адалдық және Турашылдық» ЛСП: Өріс өзегі: Адалдық (Honesty). Орталық лексемалар: Honest, Truthful, Sincere, Frank, Forthright, Trustworthy. Шеткері аймақ: Әділдік (Fair, Just), бедел (Honorable, Respectable), шынайылық (Guileless, Ingenuous), ашықтық (Outspoken, Transparent).

ЛСӨ «Энергия және Жігер»: Өріс өзегі: Энергия/Жігер (Energy/Vivacity). Орталық лексемалар: Spirited, Energetic, Vivacious, Vital. Шеткері аймақ: Күш пен денсаулық өрісімен қиылысады (Lusty, Full-blooded, Dashing).

ЛСӨ «Асқақтық, Тәрбиелілік және Абырой» ЛСП: Өріс өзегі: Асқақтық/Жақсы тәрбие (Nobility/Good Breeding). Орталық лексемалар: Noble, High-bred, Well-bred, Ladylike, Refined, Honorable. Шеткері аймақ: Статус пен тәрбиенің сыртқы белгілері (Graceful, Poised, Delicate), өзін-өзі қадірлеу (Proud), қатаң нормаларға бағыну (Strait-laced, Serious).

ЛСӨ «Адалдық және Жанқиярлық»: Өріс өзегі: Адалдық (Loyalty). Орталық лексемалар: Loyal, Faithful, Devoted. Шеткері аймақ: Сенімділік (Trustworthy, Solid) және сезім тереңдігі (Wholehearted).

ЛСӨ «Кішіпейілділік және Ұстамдылық»: Өріс өзегі: Кішіпейілділік (Modesty). Орталық лексемалар: Modest, Humble, Demure. Шеткері аймақ: Жұмсақтық және бағынушылық қасиеттері (Mild, Obedient, Tame – соңғысы дәуірдің коннотацияларын ескере отырып).

Жүргізілген зерттеу М. Митчеллдің «*Gone with the wind*» романындағы оң сипат қасиеттерін білдіретін лексиканың лексико-семантикалық өрістер (ЛСӨ) жүйелі түрде ұйымдастырылғанын растайды. Бұл өрістер А.А. Уфимцева моделіне сәйкес иерархиялық өрістік құрылымға ие. Бұл лингвистикалық талдау тілдегі абстрактылы ұғымдардың семантикалық ұйымдастырылу қағидаларын ғана көрсетіп қоймай, автор бейнелеген тілдік дүниетанымды түсінуге де мүмкіндік береді.

Анықталған ЛСӨ-нің құрылымы мен мазмұны («Мейірімділік», «Күш/Ерлік», «Асқақтық», «Адалдық») роман әлемінде қандай қасиеттердің алдыңғы қатарға шығарылғанын көрсетеді. Өрістердің орталық аймақтары прототиптік идеалдарды бейнелейді (мысалы, Noble, Brave, Kind), ал кең шеткері аймақ пен өрістер арасындағы қиылысулар автор көзқарасының күрделілігі мен реңктерін айқындайды. Атап айтқанда, ЛСӨ талдауы романға тән ерекшелікті – оңтүстіктегі аристократиялық дәстүрлі құндылықтардың («Асқақтық», «Құрмет» өрістері) Азаматтық соғыстың және Реконструкция кезеңінің қатал шындығы тудырған қасиеттермен үйлесуін көрсетеді. Бұл қасиеттерге рух күші, төзімділік, табандылық, прагматизм жатады және олар «Күш/Ерлік» өрісінде және басқа өрістердің шеткері аймағында көрініс табады. Сонымен қатар, шеткері аймақтағы мәдени және тарихи тұрғыдан ерекшеленетін лексемалардың (White, Strait laced) болуы бұл дүниетанымды одан әрі нақтылай түседі. Осылайша, оң сипат қасиеттерін білдіретін ЛСӨ құрылымының лингвистикалық талдауы тек лексиканың жүйелілігін ғана емес, сонымен қатар «*Gone with the wind*» романындағы аксиологиялық жүйені де қалпына келтіруге мүмкіндік береді. Бұл зерттеу Маргарет Митчеллдің тілдік ұйымдастыру арқылы дәуірдің

түйіскен шағында қалыптасқан күрделі, динамикалық және кейде қайшылықты тұлға идеалын қалай сипаттағанын көрсетеді.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Васильев Л.М. Семантические классы русского глагола: (Глаголы чувства, мысли, речи и поведения): Автореферат дис. на соискание ученой степени доктора филологических наук, 1971. - 38 с.
2. Trier J. Der deutsche Wortschatz im Sinnbezirk der Verstandes. Heidelberg, 1931.
3. Уфимцева А.А. Опыт изучения лексики как системы (на материале английского языка): ААН СССР Институт Языкознания, 1962. – 25 с.
4. Хасанов Г. «Семантикалық өріс» // Ізденіс. – Гуманитарлық ғылымдар сериясы. – 1996. – № 5. – Б. 24-27.
5. Mitchell, Margaret. *Gone with the Wind*. Macmillan, 1936. – 1037 p.

УДК 372.881.111.1

THE LANGUAGE GAME IN MODERN INTERNET COMMUNICATION

Kengesbayev A.S.

alibec0909@gmail.com

Student, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana

Supervisor – Bulegenova I.B.

Annotation: This article explores the phenomenon of language games in modern internet communication, emphasizing how digital platforms like TikTok, Instagram, and Twitter influence global language trends. It highlights key linguistic shifts such as abbreviations, emojis, slang, and multimodal communication, showcasing their widespread use across different cultures and regions. The article also notes how modern influencers, unlike in the past, adopt informal speech filled with wordplays and slang to capture the attention of younger generations. The dynamic nature of online discourse fosters creativity, making language more flexible and adaptive in the digital age.

Key Words: language game, internet communication, digital linguistics, sociolinguistics, language evolution, online discourse, slang, digital platforms, social media.

The rapid evolution of digital platforms has significantly influenced language use, creating a vibrant and playful linguistic environment. Social media platforms such as TikTok, Instagram, Twitter, and YouTube foster creativity through slang, emojis, abbreviations, and multimodal forms of communication. Ahsan Mukhtar and Tanveer Fatima state in their article “Digital Communication And The Evolution Of Language: A Sociolinguistic Analysis Of Online Interactions,” [1] digital media has led to shorter and innovative communication forms, a statement I agree with as it highlights the flexibility and speed valued in online spaces.

Language in the digital era has undergone a profound transformation, shaped by social media platforms such as TikTok, Instagram, Twitter, and YouTube. These platforms have become arenas where creativity flourishes through language play, making communication more dynamic and engaging. In modern internet communication, slang, abbreviations, memes, emojis, and multimodal expressions are not just trends but integral parts of online discourse. I believe that these linguistic elements are essential for fostering global connections, allowing people from different cultures to